dosarul nr. 2-258/2024 /2-24018839-38-2-16022024/

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

*Emisă la **22 aprilie 2024** în mun. Orhei*
*Hotărâre întocmită integral la **25 iunie 2024.***

22 aprilie 2024 mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul central,
în componența:
Judecătorul- Steliana LAZARI, (unipersonal)

a examinat în sediul instanței, în baza materialelor anexate la dosar, în procedura cererilor cu valoare redusă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de *SRL "Tiramisa"* către *SRL "La Căruță"* și *Guțu Maria*, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, judecătorul

A Constatat:

Argumentele acțiunii declanșate:

Prin cerere înregistrată pe rolul judecătoriei Orhei sediul central din 16.02.2024, reclamanta SRL "Tiramisa", a acționat în contradictoriu cu SRL "La Căruță" și Guțu Maria, solicitînd încasarea solidară a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii partea reclamantă a indicat, la data de 20.12.2018, a fost încheiat contractul de vînzare cumpărare, prin care SRL "Tiramisa", în calitate de furnizor a livrat marfă către cumpărătorul SRL "La Căruță", pentru comercializarea acesteia.

Guțu Maria, în calitate de fidejusor a semnat contractul de fidejusiune din 20.12.2018, prin care s-a obligat față de creditorul SRL "Tiramisa", să execute obligația debitorului SRL "La Căruță". Marfa a fost livrată în baza facturilor fiscale, iar pîrîtul s-a obligat să achite costul mărfii timp de 15 zile calendaristice de la livrare. Se invocă că pînă în prezent, pîrîtul nu a achitat costul mărfii, avînd o datorie în sumă de 16 218,18 lei. Reclamantul la data de 11.09.2023 a expediat în adresa pîrîților o Reclamație, însă pîrîții nu au reacționat și nu au stins datoria.

Pct. 4.2 din contract prevede că cumpărătorul trebuie să plătească o penalitate în mărime de 0,5% din suma restantă pentru fiecare zi de întîrziere.

În drept, reclamanta și-a motivat acțiunea în baza art. 992, 947 Cod Civil. **În dovedire**, s-a anexat, copia contractului de vînzare cumpărare, copia contractului de fidejusiune, facturile fiscale.

Cerințele reclamantului:

Prin cererea de chemare în judecată SRL ”Tiramisa” solicită

- Încasarea în mod solidar de la SRL ”La Căruță” și Guțu Maria a sumei de 16 218, 18 lei, cu titlu de datorie la marfa livrată.
- Încasarea în mod solidar de la SRL ”La Căruță” și Guțu Maria a sumei de 14 596,34 lei, cu titlu de penalitate.
- Compensarea cheltuielilor de judecată.

Procedura,

Conform art. 276^2, Cod de procedură civilă, (1) Dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. (2) Procedura reglementată de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcţie de răspundere şi al răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată, precum şi în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale. (3) Dispoziţiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispoziţiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

Conform art. 276^3 Cod de procedură civilă, (1) Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. (2) Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ţinînd cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. (3) În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pîrîtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art.172 şi 173 doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă.

Conform art. 276^4 Cod de procedură civilă, (2) Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Prin încheierea din 20 februarie 2024, ținând cont de faptul că, valoarea acțiunii nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, în conformitate cu art. 276^2 al. 1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată depusă a fost acceptată în procedură, prevăzută pentru examinarea cererilor cu valoare redusă, fiind expediată pârâtului, copia acțiunii și actele anexate de reclamant.

Totodată părților pîrîte, li s-a explicat dreptul, de a depune în termen de 30 de zile, referință și probele pe care își întemeiază obiecțiile sale, fiindu-i explicat faptul, că dacă nu va depune referință în termenul stabilit, cererea de chemare în judecată va fi soluționată în baza materialelor anexate la dosar de către reclamant.

Părțile pîrîte SRL ”La Căruță” și fidejusorul Guțu Maria, au recepționat actele expediate de judecată, fapt confirmat prin avizul poștal de recepție din 01.03. 2024 (f.d. 33-34)

Avînd în vedere că în termenul stabilit de instanță, părțile pîrîte nu au depus referință și nu au prezentat probe, în termenul de 30 zile, judecătorul a considerat posibil examinarea cauzei în baza înscrisurilor anexate la dosar.

Aprecierea judecătorului:

Examinând acțiunea înaintată, studiind materialele dosarului, apreciind probele administrate și raportându-le per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, judecătorul ajunge la concluzia, că cererea de chemare în judecată urmează a fi admisă parțial, reieșind din următoarele motive:

Motivarea de fapt:

Din analiza materialele cauzei civile s-a stabilit, la data de 20.12.2018 între SRL ”Tiramisa” și SRL ”La Căruță”, este încheiat contractul de vînzare cumpărare a mărfii, care urma a fi specificată în facturile fiscale (f.d. 7). Conform pct. 4.2 din contract, termenul de plată este de 15 zile de la momentul livrării mărfii. Pct. 5 al contractului, prevede termenul contractului de un an de zile, cu prelungirea automată prin tacita reînnoire succesivă cu 12 luni, dacă în termen de 30 zile calendaristice, părțile nu își notifică în scris intenția de a nu mai prelungi.

În garantarea executării obligației ce derivă din contractul de vînzare cumpărare, la data de 20.12.2018 este încheiat contractul de fidejusiune între SRL ”Tiramisa” și Guțu Maria (f.d. 8). Conform contractului de fidejusiune (pct. 1.1) fidejusorul Guțu Maria își asumă obligația să răspundă în mod solidar cu debitorul SRL ”La Căruță”, în fața creditorului pentru onorarea obligațiilor aferente contractului de vînzare cumpărare.

Conform pct. 4.3 din contract, este stipulată clauza penală în valoare de 0,5 % pe zi, în caz de întîrziere a achitării prețului pentru marfa livrată.

Astfel, conform facturilor fiscale nr. AAQ2292148/ 14.02.2023, nr. AAQ0088888/ 24.01.2023, nr. AAP8511978/ 20.01.2023,

nr.AAP8511961/20.01.2023, nr. AAP8511946/ 20.01.2023, nr. AAP8511302/ 13.01.2023, nr. AAP8511225/ 06.01.2023, pîrîtului i-a fost livrată marfă în sumă totală de 16 218,18 lei (f.d. 10-16).

La data de 04.10.2023, pîrîtul este notificat despre necesitatea stingerii datoriei, dar datoria nu a fost stinsă (f.d. 17-18).

Motivarea de drept:

Legea aplicabilă litigiului

Art. 7 al.(1) și (4) și (5)Cod Civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel. În situaţiile prevăzute la alin.(4), dispoziţiile legii noi se aplică modalităţilor de exercitare a drepturilor sau de executare a obligaţiilor, precum şi de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora. De asemenea, dacă legea nouă nu prevede altfel, clauzele unui act juridic încheiat anterior intrării în vigoare a legii noi contrare dispoziţiilor ei imperative sînt, de la această dată, lipsite de orice efect juridic.

Avînd în vedere că obiectul prezentei acţiuni, este contractual de vînzare cumpărare, încheiat la 20.12.2018, care conține clauza (pct.5) prelungirii automate, prin tacita reînoire succesivă de 12 luni a contractului, respectiv în partea întinderii drepturilor și obligațiilor părților, **aplicabil speței sunt prevederile Codului Civil, în redacția Legii din 2002, iar în partea încasării penalității aplicabil sunt prevederile Codului Civil în redacția din 01.03.2019.**

Art. 514 Cod Civil *(redacţia 2002)*, Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Art. 531 Cod Civil*(redacţia 2002)*, O obligaţie solidară nu se prezumă, ci se naşte prin act juridic, prin lege sau atunci cînd prestaţia este indivizibilă.

Art. 533 Cod Civil*(redacţia 2002)*, creditorul poate pretinde executarea obligaţiei, la latitudinea sa, de la oricare din debitori, în parte sau în întregime. Pînă la executarea întregii prestaţii, rămîn obligaţi toţi debitorii.

Art. 694 Cod Civil, 1) Tăcerea şi inacţiunea nu valorează acceptarea dacă din lege, din practica stabilită între părţi şi din uzanţe nu reiese altfel. (2) Dacă un comerciant a cărui activitate constă în comercializarea anumitor bunuri primeşte o ofertă asupra unor astfel de bunuri din partea cuiva cu care se află în relaţii de afaceri, comerciantul este obligat să răspundă fără întîrziere, tăcerea sa putînd fi

considerată acceptare a ofertei. Chiar şi atunci cînd respinge oferta, comerciantul este obligat să protejeze temporar, pe contul ofertantului, bunurile trimise de acesta, în măsura în care poate suporta cheltuielile necesare şi nu suferă prin aceasta vreun dezavantaj.

Art. 1156 Cod Civil*(redacţia 2002)*, (1) În cazul neexecutării obligaţiei principale, fidejusorul şi debitorul sînt obligaţi solidar în faţa creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel.

Art. 1167 al.(1) Cod Civil*(redacţia 2002)*, Fidejusiunea încetează o dată cu stingerea obligaţiei garantate.

Art. 1170 Cod Cod Civil*(redacţia 2002)*, 1) Fidejusiunea încetează o dată cu expirarea termenului pentru care a fost prestată. (2) În cazul în care termenul nu este determinat, fidejusiunea încetează dacă creditorul, în decursul unui an de la scadenţa obligaţiei garantate, nu a intentat nici o acţiune contra fidejusorului.

SOLUȚIA PE CAUZĂ:

Astfel, obiectul prezentei acțiuni, sunt raporturile contractuale de vînzare cumpărare a mărfii, oformate prin contractul din 20.12.2018.

Este esențial de a indica în prezenta cauză, că acest raport contractual, se desfășoară între doi comercianți, ceea ce presupune anumite particularități. Și anume, părțile în litigiu sunt în relații de afaceri de lungă durată, respectiv doar în privința comercianților este aplicabilă condiția prelungirii tacite a contractului (art. 694 Cod Civil), tăcerea și inacțiunea destinatarului, fiind considerată acceptarea ofertei, în situația în care, acestea nu sunt respinse într-un mod rezonabil.

Nemijlocit la caz, este stabilit că marfa a fost livrată în intervalul termenului prelungirii tacite a contractului de vînzare cumpărare din 18.12.2018, adică lunile ianuarie –februarie 2023. Prin aplicarea ștampilei pîrîtului, pe facturile fiscale de livrare, echivalează cu acceptarea mărfii, fără careva obiecții. În acest context, pentru marfa livrată(ianuarie –februarie 2023), intervine obligația de plată a pîrîtului, în termen de 15 zile (pct. 4.2 din contract) de la livrare.

Prin Actul de verificare a decontărilor reciproce (f.d.21), reclamantul a probat existența datoriei pîrîtului, în cuantum de 16 218,18 lei. La rîndul său, partea pîrîtă în prezenta cauză, nu au prezentat probe privind executarea obligațiilor față de creditorul/reclamant la fel, la cauză nu au fost prezentate argumente care ar combate datoria pretinsă în cuantum de 16 218,18 lei.

În acest context, partea reclamantă este îndreptățită de a pretinde executarea silită a obligației sale.

Obligația ce urmează a fi executată, are un caracter solidar, or Guțu Maria, prin contractul de fidejusiune din 20.12.2018 (f.d.8), a garantat executarea obligației contractuale de către SRL ”La căruță” (pct.1.1 din contract).

Reieșind din caracterul obligației garantate, răspunderea fidejusorilor, echivalează cu răspunderea debitorului. Pîrîta Guțu Maria, prin semnarea contractului de fiejusiune din 20.12.2018, s-a angajat expres pentru executarea obligațiilor contractuale de către debitorul SRL ”La Căruță”, fapt ce implică și pentru aceasta executarea obligației contractuale.

La fel, instanţa notează, că în privința pîrîtei Guțu Maria, nu este aplicabilă încetarea fidejusiunii (art. 1170 Cod Civil), or termenul de plată pentru marfa livrată este de 15 zile, iar acțiunea în instanţa de judecată, a fost depusă la 16.02.2024, respectiv în interiorul termenului de un an, din momentul în care obligația garantată a devenit scadentă.

Din motivele expuse, instanţa admite acțiunea în partea încasării datoriei pentru marfa livrată și dispune însasarea solidară de la SRL ”La Căruță” și Guțu Maria, a sumei de 16 218,18 lei.

Cu referinţă la încasarea penalității în cuantum de 14 596,34 lei.

Art. 947 al.(1) Cod Civil (redacția din 01.03.2019) Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Începând cu 1 martie 2019, termenul de prescripție extinctivă al acțiunii de colectare a penalității este termenul general de 3 ani. Din aceeași dată, fostul termen special de 6 luni a fost abrogat.

Verificînd calculul penalității prezentate (f.d. 19), instanța constată că nu este respectată cerința legii, întru-cît termenul de întârziere este stabilit incorect, iar un alt calcul nu a fost prezentat, motiv pentru care instanța respinge pretenția în partea încasării penalității în cuantum de 14 596,34 lei.

Cheltuielile de judecată,

Potrivit art. 94 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform Ordinului de plată nr.1705/19.02.2024 (f.d. 2) și nr.1688/16.02.2024 (f.d. 4), la depunerea cererii de chemare în judecată, partea reclamantă a achitat taxa de stat în cuantum total de 1282,54 lei.

Avînd în vedere că acțiunea părții reclamante a fost admisă, doar în partea pretenției de bază, instanța va dispune compensarea cheltuielilor de judecată

proporțional părții admise din acțiune, ceea ce conform calc. Prolex.md, constituie suma de 698,69 lei (f.d. 33).

La fel, părții reclamante îi vor fi compensate și cheltuielile poștale suportate în cuantum de 46 lei, fiind probat prin expedierea notificării către părțile pîrîte (f.d. 17-18; 20)

În conformitate cu prevederile art. art. 94, 236- 241, 276^2- 276^4 Cod de procedură civilă, judecătorul,

H o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial, cererea de chemare în judecată depusă de *SRL "Tiramisa"* către *SRL "La Căruță"* și *Guțu Maria*, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează în mod solidar de la *SRL "La Căruță"* , cod fiscal 1018606002787, cu sediul în raionul Orhei, satul Piatra și *Guțu Maria*, născută la *****, cu domiciliul în *****, IDNP *****, în beneficiul *SRL "Tiramisa"*, cod fiscal 1002606001374, cu sediul în mun. Orhei, str. Scrisului Latin, 2, *(în baza contractului de vînzare-cumpărare din 20.12.2018 și contractului de fidejusiune din 20.12.2018)*, suma de **16 218,18 lei,** cu titlu de datorie la marfa livrată, suma de **46,00 lei**, cu titlu de cheltuieli poștale și suma de **698,69 lei**, cu titlu de taxă de stat, proporțional părții admise din acțiune, în total suma de **16 962 (șaisprezece mii nouă sute șaizeci și doi),87 lei.**

În partea încasării penalității în sumă de **14 596,34 lei** și excedentul taxei de stat, acțiunea, **se respinge**.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei sediul Central.

Judecătorul
Judecătoriei Orhei, sediul Central /semnătura/ Steliana LAZARI

Copia corespunde originalului Steliana LAZARI